

Lubuska policja wobec zadań związanych z bezpieczeństwem i porządkiem publicznym na XIV Festiwalu Przystanek Woodstock Kostrzyn 2008

Streszczenie

Artykuł dotyczy działań zabezpieczających Festiwalu Woodstock w Kostrzynie w roku 2008 prowadzonych przez Lubuską Policję. Autor przedstawia działania operacyjne oraz operacje zabezpieczenia składające się z czterech podstawowych podoperacji: Koncert, Miasto, Droga i Kolej oraz wydzielonych odcinków – Posterunku Polowego, Wioski Policyjnej, zespołów zabezpieczających rozlewiska Warty i Odry oraz grup wspólnych polsko-niemieckich patroli.

Słowa kluczowe: policja, festiwal, bezpieczeństwo, granica polsko-niemiecka

Wstęp

Przystanek Woodstock, rockowy festiwal zorganizowany już po raz 14 jest fenomenem społecznym i kulturowym. W swoim pierwotnym założeniu impreza ta była podziękowaniem dla wolontariuszy biorących udział w publicznej zbiórce pieniędzy na cele społeczne¹. Jednak już od wielu lat gromadzi tysiące fanów niezwiązanych z działalnością społeczną Fundacji Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy. Na festiwalu spotykają się zarówno miłośnicy różnorodnych gatunków muzyki rockowej, ale również, jak zauważa Justyna Teodorczyk, Woodstock jest miejscem wakacyjnego zlotu młodych ludzi, miejscem kulturowanych od lat spotkań z przyjaciółmi z wielu miejsc Polski². Ten festiwal wyróżnia się ponadto jeszcze innymi cechami, niezwykłą sprawnością organizacyjną zaangażowanych w nią organizacji, instytucji państwowych i samorządowych oraz klimatem spokoju i życzliwości wszystkich uczestników festiwalu. Spokój i życzliwość panująca na Przystanku Woodstock nie opiera się jednak wyłącznie na wierze w pokojowe nastroje jej uczestników. Bezpieczeństwo uczestników jest wielkim przedsięwzięciem

¹ <http://www.wosp.org.pl/przystanek/>.

² J. Teodorczyk, „Przystanek Woodstock” jako zjawisko kultury spontanicznej, s. 1, online: www.dk.uni.wroc.pl, s. 1 [dostęp: maj 2006].

organizacyjnym, w które zaangażowane jest wiele podmiotów związanych z organizatorem festiwalu oraz podmiotów administracji państwowej i samorządowej.

1. Przystanek Woodstock – od Czymanowa do Kostrzyna

Stworzenie festiwalu to inicjatywa Jerzego Owsiaka, którego zainspirował legendarny, amerykański festiwal organizowany w Bethel koło Nowego Jorku³. Po powrocie z jednej z edycji festiwalu organizowanej na początku lat 90. XX wieku J. Owsiak postanowił zorganizować autorski festiwal, z wolnym wstępem dla wszystkich i w warunkach odbiegających od tradycyjnych koncertów⁴. Na pierwsze miejsce festiwalu w 1995 roku wybrano Czymanowo nad jeziorem Żarnowieckim. Następnego roku Przystanek, zorganizowano w Szczecinie-Dąbiu, a od 1997 roku przez kolejnych sześć lat festiwal odbywał się w Żarach. Od 1997 roku zaczęła się więc współpraca lubuskiej administracji rządowej i samorządowej przy organizacji Przystanku, szczególnie w zakresie bezpieczeństwa jej uczestników, porządku publicznego, ochrony przeciwpożarowej, opieki medycznej, ochrony sanitarno-epidemiologicznej i wielu innych aspektów szeroko pojętego bezpieczeństwa publicznego. Od 2004 r. festiwal odbywa się w Kostrzynie nad Odrą⁵. Do 2008 roku festiwal był imprezą dwudniową, rozpoczynał się w piątek, kończył się w nocy z soboty na niedzielę, XIV Przystanek Woodstock 2008 w Kostrzynie był imprezą trzydniową, odbył się w dniach 1-3 sierpnia.

Na pierwsze koncerty w Czymanowie i Szczecinie przybyło od kilku do kilkunastu tysięcy uczestników, a od czasu organizacji koncertów w Żarach, potem w Kostrzynie, liczba uczestników sięgnęła kilkuset tysięcy. Według szacunków przeprowadzonych w 2008 roku na festiwalu bawiło się około 100-150 tysięcy uczestników⁶. Przedłużenie festiwalu do trzech dni spowodowało rozbudowanie przedsięwzięć organizacyjnych, również tych związanych z zapewnieniem

³ http://pl.wikipedia.org/wiki/Festiwal_w_Woodstock [dostęp: maj 2007].

⁴ J. Teodorczyk, op. cit., s. 3.

⁵ <http://www.wosp.org.pl/przystanek/index.php/17/2> [dostęp: maj 2007].

⁶ Liczba uczestników budzi pewne kontrowersje. Dane organizatorów z WOSP często różnią się od szacunków policji. Te różnice bywały czasem zaskakująco duże, sięgały setek tysięcy uczestników. Na przykład według organizatorów w 2002 roku w Żarach na Przystanku znalazło się blisko 400 tysięcy uczestników, według policji około 250 tysięcy. Choć dokładne dane nie są możliwe, należy sądzić, że dane policji są w tym względzie bardziej precyzyjne, ponieważ wynikają z obliczeń prowadzonych na podstawie liczby pasażerów pociągów specjalnych kierowanych na Przystanek Woodstock, liczby samochodów na parkingach oraz na podstawie wycień prowadzonych za pomocą zdjęć lotniczych.

bezpieczeństwa i porządku publicznego. Analiza dokumentów zgromadzonych w Komendzie Wojewódzkiej Policji w Gorzowie Wielkopolskim pozwala jednak na wniosek, że poza większym zaangażowaniem policyjnych sił, przedłużenie festiwalu nie stanowiło problemu dla sił zaangażowanych w zapewnienie porządku publicznego i bezpieczeństwa.

2. Przygotowania organizatora do zabezpieczenia Przystanku Woodstock Kostrzyn 2008

Festiwal Przystanek Woodstock jest jedną z największych imprez masowych w Polsce. Specyfiką Woodstocku jest to, że tysiące uczestników pojawiają się już na kilka dni przed jego rozpoczęciem. W miejscu festiwalu powstaje wielotysięczne obozowisko, złożone z uczestników Przystanku. Uczestnicy muszą mieć zapewniony bezpieczny dojazd i powrót, bezpieczeństwo w trakcie trwania festiwalu i godne warunki funkcjonowania. Niebagatelne jest również bezpieczeństwo mieszkańców Kostrzyna i okolicznych miejscowości w czasie trwania Woodstocku.

Ustawa o bezpieczeństwie imprez masowych wskazuje organizatora jako odpowiedzialnego za bezpieczeństwo osób, porządek publiczny, zabezpieczenie medyczne, techniczne, sanitarne i przeciwpożarowe⁷. Ustawa precyzuje również uprawnienia służb porządkowych organizatora imprezy masowej⁸.

W art. 16 służbom porządkowym, w tym pracownikom agencji ochrony osób i mienia, nadaje prawo do sprawdzania uprawnień do przebywania na imprezie masowej, legitymowania osób w celu ustalenia ich tożsamości, przeglądania zawartości bagaży, odzieży osób w przypadku podejrzenia, że osoby te wnoszą lub posiadają przedmioty, których wnoszenie jest zabronione⁹, stwierdzania

⁷ Ustawa z dnia 22 sierpnia 1997r. o bezpieczeństwie imprez masowych oraz Ustawy z dnia 22 lipca 2004 r. o zmianie ustawy o bezpieczeństwie imprez masowych określają warunki bezpieczeństwa imprez masowych, tryb wydawania zezwoleń na ich przeprowadzenie oraz zasady odpowiedzialności organizatorów imprez. Bezpieczeństwo imprezy masowej polega na spełnieniu przez organizatora imprezy wymogów w zakresie bezpieczeństwa osób obecnych na imprezie w czasie jej trwania, ochrony porządku publicznego, zabezpieczenia pod względem medycznym, a także stanu technicznego obiektów budowlanych wraz ze służącymi tym obiektom instalacjami i urządzeniami technicznymi, w szczególności przeciwpożarowymi i sanitarnymi, (Dz.U. nr 106, poz. 680/1997).

⁸ Uprawnienia te wynikają z Ustawy o bezpieczeństwie imprez masowych.

⁹ Art. 14 Ustawy o bezpieczeństwie imprez masowych zabrania wnoszenia w szczególności: broni i innych niebezpiecznych przedmiotów oraz narzędzi, a także materiałów wybuchowych, wyrobów pirotechnicznych, napojów alkoholowych, środków odurzających lub substancji psychotropowych.

uprawnień do przebywania na imprezie masowej, wydawania poleceń osobom zakłócającym porządek publiczny lub zachowujące się niezgodnie z regulaminem imprezy masowej, a w przypadku ich niewykonania, wezwania do opuszczenia imprezy masowej, stosowania siły fizycznej w postaci chwytów obezwładniających w przypadku zagrożenia dóbr powierzonych ochronie lub odparcia ataku na członka służby porządkowej lub inną osobę¹⁰, ujęcia, w celu niezwłocznego przekazania Policji osób stwarzających bezpośrednie zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzkiego, a także chronionego mienia.

Artykuł 17 Ustawy o bezpieczeństwie imprez masowych precyzuje z kolei obowiązki służb porządkowych organizatora imprezy masowej. Mówi on o niewpuszczeniu na imprezę osób, wobec których zostało wydane przez sąd orzeczenie zakazujące wstępu na imprezę masową, osób odmawiającym poddania się czynnościom służb porządkowych wynikających z cytowanego art. 16 Ustawy o bezpieczeństwie imprez masowych oraz usunięciu z imprezy masowej osoby zakłócającej porządek publiczny i zachowującej się niezgodnie z regulaminem imprezy. Cytowane artykuły ustawy wskazują na konieczność stworzenia *Regulaminu imprezy masowej* jako jednej z podstaw do właściwego funkcjonowania służb porządkowych. Dlatego też przygotowania do Przystanku Woodstock Kostrzyn 2008 rozpoczęły się od sporządzenia regulaminu XIV Przystanku Woodstock Kostrzyn 2008¹¹. Regulamin obowiązujący wszystkich uczestników zabraniał przejawów jakiegokolwiek przemocy, wnoszenia i handlu narkotykami, spożywania alkoholu w wyznaczonych strefach bezalkoholowych, sprzedaży i spożywania alkoholu poza wyznaczonymi strefami, wnoszenia na festiwal szkła i niebezpiecznych przedmiotów, używania otwartego ognia i materiałów pirotechnicznych, wnoszenia bez zgody profesjonalnego sprzętu audiowizualnego, wchodzenia na scenę oraz zabudowania techniczne, poruszania się po terenie festiwalu, w czasie trwania koncertów pojazdami mechanicznymi¹². Kolejnym, istotnym dla bezpieczeństwa imprezy dokumentem była *Instrukcja służby porządkowej festiwalu*, sporządzona przez upoważnioną przez Fundację Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy firmę, zajmującą się ochroną osób i mienia. Instrukcja szczegółowo mówiła o zakresie

¹⁰ Rodzaj środków przymusu bezpośredniego stosowanych przez pracownika ochrony wymienia art. 38 Ustawy z dnia 22 sierpnia 1997 r. o ochronie osób i mienia (Dz.U. z dnia 26 września 1997 r., poz. 740). Poza chwytami obezwładniającymi i technikami obrony są to również kajdanki, pałki obronne wielofunkcyjne, paralizatory elektryczne, broń gazową, ręczne miotacze gazu oraz psy obronne.

¹¹ <http://www.wosp.org.pl/przystanek/2008/index.php/33/2> [dostęp: maj 2007].

¹² Szczegółowy regulamin poza stroną internetową WOŚP został podany do publicznej wiadomości poprzez umieszczenie informacji na tablicach ogłoszeń oraz w publikacjach festiwalowych.

odpowiedzialności organizatora¹³. Zawierała ona charakterystykę imprezy, przywoływała podstawę prawną działania, określała cele, warianty działania i zadania dotyczące zagadnień bezpieczeństwa. Miasteczko koncertowe zostało podzielone na sektory: Oaza, Prawica, Lewica, Krysna, Grabik, Hel, Wioska Piwna, Fort Sarbinowski oraz teren dojścia uczestników z dworca kolejowego¹⁴. Instrukcja zobowiązywała organizatorów do zapewnienia maksymalnego bezpieczeństwa wszystkim osobom znajdującym się na zabezpieczonym terenie, ochrony powietrznego mienia, obserwacji publiczności, łagodzenia agresywnych zachowań wśród uczestników festiwalu, niedopuszczenia do używania otwartego ognia oraz środków pirotechnicznych, zapobiegania wnoszeniu niebezpiecznych narzędzi, niedopuszczenia do obozowania i rozstawiania namiotów w miejscach do tego niewyznaczonych, niezwłocznego powiadamiania odpowiednich służb w sytuacjach bezpośredniego zagrożenia, wypadku lub ujawnienia przestępstwa, kontroli dostępu do sektorów o ograniczonym dostępie, zabezpieczeniu właściwej pracy osobom obsługującym imprezę, ujawniania i przekazywania policji informacji dotyczących sprzedaży i dystrybucji narkotyków, alkoholu lub innych podobnie działających środków, interwencji w celu ujęcia osób szczególnie agresywnych lub posługujących się niebezpiecznymi narzędziami w celu przekazania ich policji, zapobiegania kradzieżom na terenie stoisk handlowych i gastronomicznych, przeciwdziałania dewastacji toalet i umywalni, udzielania pomocy przedlekarskiej, zapewnienia drożności ciągów komunikacyjnych i dróg ewakuacyjnych.

Według bilansu czasu pracy, znajdującego się w instrukcji, zabezpieczenie terenu festiwalu rozpoczęło się już w połowie lipca, a zakończenie zabezpieczenia imprezy przez organizatora nastąpiło 5 sierpnia 2008 roku. Instrukcja precyzowała zadania dotyczące organizacji dowodzenia i współdziałania. Kierownikiem bezpieczeństwa festiwalu był prezes Fundacji Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy J. Owsiak, a jego zastępcami Radosław Mysiek i Robert Kulczyński. Dowodzenie i współdziałanie służb oparte było na zintegrowanym centrum dowodzenia zlokalizowanym w sektorze Oaza. Centrum dowodzenia było wyposażone w środki łączności radiowej, z odrębnym pasmem dla każdej ze służb oraz środki łączności telefonicznej przewodowej i bezprzewodowej. W szczególnych okolicznościach centrum dowodzenia umożliwiało pokierowanie wszystkimi służbami przez policję lub straż pożarną. Było ono w stałym kontakcie z kierownikiem bezpieczeństwa. Zbierało meldunki o sytuacji na terenie całej imprezy oraz koordynowało działania

¹³ Instrukcja służby porządkowej XIV Festiwalu „Przystanek Woodstock Kostrzyn 1-2.08.2008, Beta Security, ochrona osób i Mienia.

¹⁴ Ibidem.

dowódców poszczególnych sektorów. Pozostało również w kontakcie z Żandarmerią Wojskową, Strażą Graniczną, Pogotowiem Energetycznym, Gazowym i Wodociągowo-Kanalizacyjnym oraz Sanepidem. Łączność radiowa oparta była na 100 radiotelefonach działających na czterech kanałach łączności. Organizator imprezy miał do własnej dyspozycji dwa autokary, pięć samochodów dostawczych, dwadzieścia samochodów osobowych, sześć quadów z przyczepami, jedenaście ambulansów sanitarnych, cztery generatory prądu na samochodach ciężarowych, sześć generatorów prądu na przyczepach.

Służby porządkowe organizatora liczyły łącznie 907 osób. W dyspozycji organizatora było 777 wolontariuszy Pokojowego Patrolu, 100 pracowników ochrony Beta Security oraz 30 osób Patrolu Fundacji Viva Kultura. Wszyscy członkowie służb porządkowych zostali przeszkoleni z zakresu bezpieczeństwa imprez masowych.

3. Przygotowania policji do zabezpieczeniu Przystanku Woodstock Kostrzyn 2008

Pomimo rozmiaru przedsięwzięć na rzecz porządku i bezpieczeństwa było oczywiste, że organizator tak wielkiej imprezy masowej nie jest w stanie zrealizować ciążących na nim zadań bez wsparcia wielu instytucji reprezentujących administrację publiczną i samorządową. Szczególną odpowiedzialność za bezpieczeństwo ponosiła lubuska policja. Zwracał na to uwagę J. Owsiak, przypominając, że Kostrzyn nad Odrą to na co dzień miasto około 20-tysięczne¹⁵. Zaangażowanie policji w bezpieczeństwo Przystanku Woodstock wynikało zarówno z obowiązku płynącego wprost z Ustawy o bezpieczeństwie imprez masowych, w myśl której policja i straż pożarna wydają opinię o warunkach bezpieczeństwa, ale przede wszystkim z zadań wskazanych w Ustawie o policji. Mowa w niej o obowiązku ochrony życia i zdrowia ludzi oraz ich mienia przed bezprawnymi zamachami naruszającymi te dobra, ochronie bezpieczeństwa i porządku publicznego, w tym zapewnienie spokoju w miejscach publicznych oraz w środkach publicznego transportu i komunikacji, w ruchu drogowym i na wodach przeznaczonych do powszechnego korzystania, inicjowaniu i organizowaniu działań mających na celu zapobieganie popełnianiu przestępstw i wykroczeń oraz zjawiskom kryminogennym oraz współdziałanie w tym zakresie z organami państwowymi, samorządowymi i organizacjami społecznymi¹⁶. Zadania przypisane policji w ustawie nakazywały lubuskiej policji zaangażowanie się

¹⁵ J. Owsiak, *Przygotowania do Przystanku*, www.wosp.org.pl [dostęp: maj 2007].

¹⁶ Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz.U.02.7.58 z późn. zm.).

w ochronę życia, zdrowia i mienia uczestników festiwalu, mieszkańców Kostrzyna i okolic, turystów i podróżnych przekraczających polsko – niemiecką granicę.

Przygotowania zabezpieczenia imprezy rozpoczęły się formalnie w dniu 12 maja 2008 roku, w chwili przesłania przez organizatorów pisma informującego o organizacji Przystanku Woodstock w dniach 1-2 sierpnia 2008 roku w Kostrzynie oraz wniosku o wydanie opinii na organizację tej imprezy masowej. Pierwsze spotkanie organizacyjne w sprawie festiwalu odbyło się 15 maja w Gorzowie¹⁷. W dniu 26 czerwca 2008 roku Komendant Wojewódzkiej Policji powołał specjalny zespół przygotowujący policję do zapewnienia właściwego poziomu sił i środków Policji do zabezpieczenia festiwalu¹⁸. Kolejnym krokiem organizacyjnym policji było wydanie decyzji o zarządzaniu operacji policyjnej pod kryptonimem „Woodstock -2008” oraz powołanie sztabu dowódcy operacji¹⁹. Dowódcą operacji został Zastępca Komendanta Wojewódzkiego Policji w Gorzowie Wielkopolskim mł. insp. Jacek Krysiński. W sztabie powołano zespoły rozpoznania i analiz, zespół taktyczny, zespół łączności i informatyki, zespół logistyki, zespół obsługi oraz centrum operacyjne. W dniu 25 czerwca 2008 roku sztab operacji przygotował koncepcję realizacji operacji policyjnej „Woodstock – 2008”.

Celem głównym operacji, wzorem lat ubiegłych, było zapewnienie bezpieczeństwa i porządku publicznego na terenie województwa lubuskiego i na obszarze przeprowadzania imprezy w postaci działań prewencyjnych w okresie poprzedzającym festiwal oraz w postaci zabezpieczenia bezpośredniego w trakcie trwania imprezy²⁰. Realizację celu głównego uznano za możliwą poprzez realizację celów cząstkowych w postaci skutecznego przeprowadzenia podoperacji „Droga”, „Miasto”, „Koncert” i „Kolej”. W koncepcji oszacowano wstępnie siły policji potrzebne do przeprowadzenia operacji oraz przedstawiono warianty działania sił zabezpieczenia na wypadek zakłócenia porządku publicznego. Dokument przewidywał również konieczność współpracy z instytucjami niezbędnymi dla właściwego poziomu bezpieczeństwa. Zostały w nim wymienione: Wydział Bezpieczeństwa i Zarządza-

¹⁷ Pismo prezesa zarządu fundacji WOSP Jerzego Owsiaka do Komendanta Wojewódzkiego Policji w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 7 maja 2008 r.

¹⁸ Decyzja nr 137/2008 Komendanta Wojewódzkiego Policji z dnia 26 czerwca 2008 roku w sprawie powołania zespołu realizującego zadania związane z przygotowaniem sił i środków Policji do zabezpieczenia imprezy masowej „XIV Przystanek Woodstock – Kostrzyn n/O 2008”, Komenda Wojewódzka policji w Gorzowie.

¹⁹ Decyzja nr 138/2008 Komendanta Wojewódzkiego Policji z dnia 27 czerwca 2008 roku w sprawie zarządzania operacji policyjnej pod kryptonimem „Woodstock – 2008” oraz powołanie sztabu dowódcy operacji, Komenda Wojewódzka Policji w Gorzowie.

²⁰ *Koncepcja realizacji operacji policyjnej pod kryptonimem „Woodstock – 2008”*, Komenda Wojewódzka Policji w Gorzowie, 25.06.2008.

nia Kryzysowego Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego, Lubuski Oddział Straży Granicznej, Komenda Wojewódzka Państwowej Straży Pożarnej, Izba Celna, Straż Ochrony Kolei, Inspekcja Transportu Drogowego, Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe, Wojewódzka stacja Sanitarно-Epidemiologiczna oraz Urząd Miasta Kostrzyna n/O²¹.

4. Analiza zagrożeń związanych z przeprowadzeniem policyjnej operacji „Woodstock – 2008”

Doświadczenie wynikające z prowadzenia wcześniejszych operacji zabezpieczających festiwale „Przystanek Woodstock” pozwalały na precyzyjne przewidywanie zagrożeń mogących wystąpić w trakcie przygotowań i realizacji operacji. To istotne dla właściwego przygotowania zadanie powierzono do realizacji zespołowi rozpoznania i analiz. W koncepcji realizacji operacji zwrócono uwagę na wiele aspektów mogących wystąpić zagrożeń. Wynikały one zarówno z dużej ilości osób na stosunkowo niewielkim obszarze, możliwością wystąpienia wypadków, przestępstw, katastrof i awarii technicznych i możliwych w takiej sytuacji przejawów paniki, jak również możliwością wystąpienia aktów terroru²².

W przygotowanym w lipcu 2008 roku planie działania dowódcy operacji zwrócono uwagę na szereg zagrożeń, związanych z organizacją Przystanku Woodstock²³. Policjanci podkreślali, że zgromadzenie wielkiej liczby uczestników (100 tys. i więcej) w okresie 3 dni na obszarze niewielkiego 17-tysiecznego miasta mogło spowodować zagrożenia w postaci zakłóceń bezpieczeństwa i porządku publicznego na trasach dojazdowych – kolejowych i drogowych, zakłóceń przebiegu koncertu prowadzących do aktów zbiorowej paniki lub ucieczki z miejsca imprezy na skutek wydarzeń losowych (pożarów, zawalenia sceny, awarii oświetlenia lub spowodowanych działaniem ludzi, zagrożeń w ruchu drogowym spowodowanym wahadłowym przemieszczaniem się pieszych z obozowiska do miasta oraz zwiększonym ruchem pojazdów uczestników dojeżdżających z okolicznych miejscowości, wzmożeniem aktywności dilerów narkotykowych, nielegalnej sprzedaży alkoholu, zwiększonej ilości przestępstw czy zakłóceń porządku publicznego wynikających z możliwości przyjazdu radykalnych grup młodzieży z terenu Niemiec.

²¹ Ibidem.

²² *Koncepcja realizacji operacji...*, op. cit.

²³ *Plan działania dowódcy operacji policyjnej pod kryptonimem „Woodstock – 2008”*, Komenda Wojewódzka Policji w Gorzowie Wlkp., 10.07.2008.

Dowódca operacji uwzględniał również w swoim planie zagrożenia, wynikające z charakterystyki terenu, na jakim odbywały się koncerty. W pobliżu znajdują się ruiny Fortu Sarbinowskiego wymagające nadzoru ze względu na możliwość zawalenia się części budowli, upadku z wysokości, wpadnięcia do niezabezpieczonych studni i piwnic. W latach 2004-2006 w okolicy Kostrzyna ujawniono również kilka niewybuchów z czasów II wojny Światowej. Takie zagrożenie należało także uwzględniać w planie operacji. Trzeba było także brać pod uwagę zagrożenia wynikające z przebiegających niedaleko festiwalu torowisk kolejowych i linii trakcji elektrycznej. Dodatkowym zagrożeniem wynikającym z przedłużenia imprezy o jeden dzień była możliwość przemieszczania się przez teren festiwalu samochodów ciężarowych i osobowych do znajdującej się nieopodal Kostrzyńsko-Słubickiej Strefy Przemysłowej.

5. Współpraca z policją niemiecką

W ramach porozumienia podpisanego z policją niemiecką z Brandenburgii i Saksonii niemieccy policjanci byli aktywnie zaangażowani w przygotowania i zabezpieczenie festiwalu. Ważnym zadaniem było rozpoznanie możliwych zagrożeń, które potencjalnie mogłyby wystąpić ze strony niemieckich uczestników festiwalu wykazywanych postawy radykalne. Przygraniczne położenie festiwalu mogło bowiem nieść takie ryzyko. Koordynatorem wymiany informacji był Niemiecko-Polski Punkt Współpracy Policji utworzony w Świecku²⁴.

W 2008 roku kontynuowano wcześniejsze pozytywne doświadczenia związane z pełnieniem służby przez polsko-niemieckie patrole na terenie Kostrzyna oraz na drogach dojazdowych do miasta i terenu festiwalu. Ich zadaniem, poza typowymi działaniami prewencyjnymi, było informowanie niemieckich uczestników festiwalu i turystów o trasach przejazdu, miejscach parkingowych, ograniczeniach w ruchu drogowym i innych aspektach związanych z porządkiem publicznym²⁵. Policjanci pełnili służbę w ramach zadań podoperacji „Miasto”. Poza patrolami prewencyjnymi grupa niemieckich policjantów uczestniczyła w działaniach o charakterze profilaktycznym w zorganizowanej przez lubuską policję „Wiosce policyjnej”.

²⁴ Pismo Dowódcy Sztabu Operacji do Naczelnika Sztabu 1 Prezydium Policji we Frankfurcie n/O z dnia 01.07.2008 r.

²⁵ *Koncepcja realizacji operacji...*, op. cit.

6. Realizacja zabezpieczenia operacji policyjnej „Woodstock – 2008”

W 2008 roku na festiwalu „Przystanek Woodstock” w Kostrzynie, według danych organizatora, gościło łącznie 200 tys. ludzi. Na dwóch scenach wystąpiło 36 zespołów muzycznych. Oprócz koncertów, w ramach Akademii Sztuk Przepięknych, odbyły się spotkania z artystami, politykami, sportowcami i dziennikarzami. Nowością była organizacja woodstockowej, sportowej olimpiady. Łącznie z polem namiotowym impreza obejmowała teren 80 hektarów²⁶. Impreza dysponowała kompletną infrastrukturą w postaci punktów medycznych, ujęcia wody, 500 umywalniami, 600 toaletami, bankomatami, kawiarenkami internetowymi, lokalami gastronomicznymi i handlowymi, kasami biletowymi PKP, szpitalem polowym, biurami informacyjnymi, punktami rzeczy znalezionych i punktami krwiodawstwa. Festiwal podzielony był na 6 sektorów dowodzenia i 12 sektorów pola namiotowego²⁷. W dniach 01-02 sierpnia 2008 roku uchwałą Rady Miasta wprowadzono czasowy zakaz sprzedaży, podawania, spożywania oraz wnoszenia napojów alkoholowych, z wyłączeniem piwa.

Policyjne przygotowania do zabezpieczenia festiwalu trwały prawie 3 miesiące i obejmowały liczne uzgodnienia z organizatorami i Burmistrzem Kostrzyna n/O, cykl narad w ramach Wojewódzkiego Zespołu Zarządzania Kryzysowego pod patronatem Wojewody Lubuskiego oraz szereg spotkań z partnerami współdziałającymi w zabezpieczeniu imprezy – Strażą Ochrony Kolei, Strażą Graniczną, Państwową Strażą Pożarną, Izbą Celną, przedstawicielami Prezydium Policji we Frankfurcie, Inspekcją Transportu Drogowego, Wodnym Ochotniczym Pogotowiem Ratunkowym i służbami medycznymi.

Operacja zabezpieczenia składała się z czterech podstawowych podoperacji: Koncert, Miasto, Droga i Kolej oraz wydzielonych odcinków – Posterunku Polowego, Wioski Policyjnej, zespołów zabezpieczających rozlewiska Warty i Odry oraz grup wspólnych polsko-niemieckich patroli.

W zabezpieczeniu brało udział 1135 policjantów różnych służb, w tym 335 policjantów Oddziałów Prewencji z innych województw. Do zabezpieczenia imprezy wykorzystano śmigłowiec Kania policji zachodniopomorskiej. W operacji zabezpieczenia uczestniczyły również pododdziały antyterrorystyczne, zespoły minersko-pirotechniczne, zespół ds. śledztw powybuchowych ze specjalistycznym sprzętem oraz policyjni negocjatorzy. Koszt operacji policyjnej wyniósł około 250 tys.

²⁶ *Sprawozdanie z organizacji zabezpieczenia operacji policyjnej pod kryptonimem „Woodstock – 2008” realizowanej przez Komendę Wojewódzka Policji w Gorzowie Wlkp., Komenda Wojewódzka Policji w Gorzowie Wlkp., 07.08.2008.*

²⁷ *Ibidem.*

7. Stan bezpieczeństwa na festiwalu Przystanek Woodstock Kostrzyn 2008

Przystanek Woodstock od początku cieszy się opinią imprezy spokojnej, nie-następującej większych trudności służbom zabezpieczającym imprezę. Nie może to jednak spowodować odstępiania od reguł zapewniających odpowiednie bezpieczeństwo. Rozmiar przygotowań wynika również z prawnych wymogów wynikających z przepisów Ustawy o imprezach masowych oraz potencjalnego zagrożenia. Przystanek Woodstock Kostrzyn 2008, pomimo tego, że trwał jeden dzień dłużej niż poprzednie, okazał się imprezą bardzo bezpieczną.

W trakcie trwania festiwalu, do pełniacej służbę policji nie zgłoszono żadnego przestępstwa określanego w Kodeksie karnym jako przestępstwa przeciwko życiu i zdrowiu²⁸. W policyjnych statystykach zanotowano 99 kradzieży, 15 przestępstw związanych z narkotykami, 5 włamań, 6 uszkodzeń mienia i 1 kradzież motocykla. Zatrzymano 44 osoby podejrzane o popełnienie przestępstw i 23 nietrzeźwych kierowców. Nie wystąpiło żadne wydarzenie zagrażające porządkowi publicznemu, które wymagało użycia pododdziałów zwartych policji.

Podsumowanie

Uczestnicy imprezy oraz jej obserwatorzy zgodnie podkreślają, że festiwal „Przystanek Woodstock” od początku istnienia jest miejscem o wyjątkowej atmosferze. Cechuje się spokojem i wzajemną życzliwością. Ten przyjazny klimat ma niebagatelne znaczenie dla skutecznego zabezpieczenia festiwalu. Uczestniczący w policyjnych polsko-niemieckich patrolach podczas poprzedniego festiwalu w 2007 roku w Kostrzynie, niemiecki policjant Torsten Roch zwracał uwagę, że w działaniach policji zabezpieczającej festiwal charakterystyczny jest spokój i opanowanie. Dostrzegł również zgodną współpracę służb porządkowych organizatora oraz instytucji odpowiedzialnych za porządek i bezpieczeństwo²⁹. To spostrzeżenie wydaje się być bezsporne. Zgodne działania służb organizatora festiwalu, policji i innych instytucji odpowiedzialnych za bezpieczeństwo i porządek oparte na wieloletnim doświadczeniu i wzajemnym zaufaniu są decydujące dla sukcesu Operacji Woodstock.

²⁸ Do grupy przestępstw przeciwko życiu i zdrowiu zaliczają się m.in. bójka, nieumyślne spowodowanie śmierci, pobicie i zabójstwo, online: <http://pl.wikipedia.org> z dnia 20.10.08. [dostęp: maj 2007].

²⁹ T. Roch, *Przystanek Woodstock, Haltestelle Woodstock*, „»Info 110« Polizei Brandenburg” 2007, nr 3, s. 41.

Bibliografia

1. Decyzja nr 137/2008 Komendanta Wojewódzkiego Policji z dnia 26 czerwca 2008 roku w sprawie powołania zespołu realizującego zadania związane z przygotowaniem sił i środków Policji do zabezpieczenia imprezy masowej „XIV Przystanek Woodstock – Kostrzyn n/O 2008”, Komenda Wojewódzka Policji w Gorzowie Wielkopolskim.
2. Decyzja nr 138/2008 Komendanta Wojewódzkiego Policji z dnia 27 czerwca 2008 roku w sprawie zarządzenia operacji policyjnej pod kryptonimem „Woodstock – 2008” oraz powołanie sztabu dowódcy operacji, Komenda Wojewódzka Policji w Gorzowie Wielkopolskim.
3. Instrukcja służby porządkowej XIV Festiwalu „Przystanek Woodstock Kostrzyn 1-2.08.2008, Beta Security, ochrona osób i Mienia.
4. *Koncepcja realizacji operacji policyjnej pod kryptonimem „Woodstock – 2008”*, Komenda Wojewódzka Policji w Gorzowie Wielkopolskim, 25.06.2008.
5. Owsiak J., *Przygotowania do Przystanku*, www.wosp.org.pl.
6. Pismo Dowódcy Sztabu Operacji do Naczelnika Sztabu 1 Prezydium Policji we Frankfurcie z dnia 01.07.2008r.
7. *Plan działania dowódcy operacji policyjnej pod kryptonimem „Woodstock – 2008”*, Komenda Wojewódzka Policji w Gorzowie Wielkopolskim, 10.07.2008.
8. Roch T., *Przystanek Woodstock, Haltestelle Woodstock*, „»Info 110« Polizei Brandenburg“ 2007, nr 3.
9. *Sprawozdanie z organizacji zabezpieczenia operacji policyjnej pod kryptonimem „Woodstock – 2008” realizowanej przez Komendę Wojewódzka Policji w Gorzowie Wlkp.*, Komenda Wojewódzka Policji w Gorzowie Wielkopolskim, 07.08.2008.
10. Teodorczyk J., *„Przystanek Woodstock” jako zjawisko kultury spontanicznej*, online: www.dk.uni.wroc.pl.
11. Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji.
12. http://pl.wikipedia.org/wiki/Festiwal_w_Woodstock.
13. <http://www.wosp.org.pl/przystanek/>.
14. <http://www.wosp.org.pl/przystanek/index.php/17/2>.
15. <http://www.wosp.org.pl/przystanek/2008/index.php/33/2>.
16. Dz.U. Nr 106 poz. 680/1997.
17. Dz. U. z dnia 26 września 1997 r. poz. 740.

**Lubuskie Police in the face of tasks related to security
and public order at the 14th Przystanek Woodstock Kostrzyn 2008 Festival**

Abstract

The article concerns the security measures of the Woodstock Festival in Kostrzyn in 2008 carried out by the Lubuska Police. The author presents operational activities and security operations consisting of four basic sub-operations: Concert, City, Road and Railway, and separate sections - the Field Station, the Police Village, security teams of the Warta and Odra backwaters and groups of joint Polish-German patrols.

Keywords: festival, police, security, Polish-German border